

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-02-03/2013

P/13/154

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/154 – Funkcjonowanie miejskiego monitoringu wizyjnego i jego wpływ na poprawę bezpieczeństwa publicznego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Kontrolę, na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ , przeprowadziła Jolanta Wierzbowska, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 84635 z 18 lutego 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Straż Miejska w Siedlcach ² , ul. Świętojańska 4, 08-110 Siedlce
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sławomir Garucki, Komendant Straży Miejskiej ³ , (dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości⁴, działalność Komendanta Straży Miejskiej w zbadanym zakresie.

W okresie objętym kontrolą⁵ działania podejmowane przez Straż Miejską wpływały na prawidłowe funkcjonowanie systemu miejskiego monitoringu wizyjnego. Współpraca SM z Policją odbywała się na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Prezydentem Miasta a Komendantem Komendy Miejskiej Policji w Siedlcach. Komendant SM opracował zasady reakcji operatorów-dyżurnych na zaobserwowane lub zgłoszone zdarzenie. Straż Miejska prowadziła rzetelną ewidencję wszystkich zdarzeń, w tym ujawnionych w wyniku funkcjonowania systemu monitoringu wizyjnego.

Zidentyfikowane przez NIK nieprawidłowości dotyczyły nieprzestrzegania obowiązków w zakresie ochrony danych osobowych, w tym: niezgłoszenia Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbioru danych przetwarzanych w związku z funkcjonowaniem miejskiego systemu monitoringu wizyjnego; niewskazania administratora bezpieczeństwa informacji; nieudzielenia upoważnień operatorom danych osobowych do ich przetwarzania; niezapewnienia środków technicznych i organizacyjnych zabezpieczających obraz z monitoringu wizyjnego przed dostępem osób nieupoważnionych.

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm. – dalej ustawa o NIK.

² Dalej także SM.

³ Dalej także Komendant SM.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁵ Kontrolą objęto lata 2010–2013 (I kwartał).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Straż Miejska utworzona została 1 lutego 1993 r.⁶ Miejski system monitoringu wizyjnego utworzono w 2006 r., natomiast od 9 października 2010 r. jego obsługę prowadzi SM⁷. Do tego dnia administratorem danych uzyskiwanych z obserwacji przy użyciu monitoringu wizyjnego był Prezydent Miasta, a jego obsługę prowadzili pracownicy oddelegowani z Urzędu Miasta i Straży Miejskiej. Koszty związane z budową systemu miejskiego monitoringu wizyjnego oraz jego konserwacją i utrzymaniem ponosił i rozliczał Urząd Miasta. Środki finansowe na wynagrodzenie operatorów systemu monitoringu wizyjnego zabezpieczał Urząd Miasta, a następnie przekazywał je do SM. Wyboru wykonawców zamówień na dostawy, wykonanie usług i robót budowlanych dotyczących budowy i utrzymania miejskiego monitoringu wizyjnego dokonywał Urząd Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 22, 26-28, 142-148, 173-198)

1. Funkcjonowanie miejskiego systemu monitoringu wizyjnego

1.1. Organizacja miejskiego systemu monitoringu wizyjnego

Opis stanu
faktycznego

W 2012 r. w skład systemu monitoringu wizyjnego wchodziło 12 kamer obrotowych (8 kamer w 2010 r.) zlokalizowanych w centrum i na obszarach znajdujących się w bezpośrednim jego sąsiedztwie. W 2012 r. obserwacja i rejestracja obrazu prowadzone były w pomieszczeniach zlokalizowanych w siedzibach SM i KMP. Obserwacji monitorowanych obrazów SM dokonywała w czasie wykonywania zadań, tj. od poniedziałku do piątku w godzinach 7⁰⁰–23⁰⁰. W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 28 lutego 2011 r. kamery obsługiwane były przez trzech pracowników w systemie dwuzmianowym, a od 1 marca do 31 grudnia 2011 r. (11 kamer) przez czterech pracowników. W godzinach 23⁰⁰–7⁰⁰ system monitoringu służył jedynie do rejestracji obrazu. Stanowisko monitoringu wyposażone zostało w trzy monitory, z których każdy rejestrował obrazy z czterech kamer. Tworzenie obrazu pełnoekranowego odbywało się na tych samych monitorach i powodowało zanikanie widoku z trzech innych kamer. Strażnicy obsługujący monitoring zostali zapoznani z jego funkcjonowaniem przez informatyka serwisującego system. System monitoringu nie był wykorzystywany do obserwacji w całym czasie pracy dyżurnych-operatorów, ponieważ wykonywali oni obowiązki przede wszystkim wynikające z zatrudnienia na stanowiskach dyżurnych straży. Obsługa monitoringu była ich zajęciem dodatkowym, wykonywanym w „wolnych chwilach”. W czasie, gdy dyżurni wykonywali inne obowiązki, system obsługiwali ich pomocnicy.

(dowód: akta kontroli str. 22, 24-25)

Pracownicy obsługujący monitoring objęci byli motywacyjnym systemem wynagradzania. Wynagrodzenie nie zostało uzależnione od liczby wykrytych zdarzeń i innych parametrów związanych z obsługą systemu monitoringu.

(dowód: akta kontroli str. 65-71)

Pracownicy obsługujący system monitoringu nie uczestniczyli w szkoleniach specjalistycznych z tego zakresu. W ramach współpracy z Policją strażnicy uczestniczyli w 2011 r. w jednym szkoleniu, które dotyczyło ustawy Prawo o ruchu drogowym. W zorganizowanym w okresie od 4 do 20 lutego 2013 r. przez SM szkoleniu w zakresie wybranych zagadnień prawa wykroczeń nie uczestniczyli operatorzy kamer.

(dowód: akta kontroli str. 36-42)

⁶ Na podstawie zarządzenia nr 3/93 Prezydenta Miasta Siedlce z 21 stycznia 1993 r.

⁷ Pisemna informacja Komendanta SM.

System powiadamiania o zdarzeniach zaobserwowanych przez operatorów kamer miejskiego monitoringu wizyjnego oraz patrołę straży miejskiej został wprowadzony zarządzeniem nr 23/10 komendanta SM w Siedlcach z 2 listopada 2010 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej na stanowisku kierowania i monitoringu wizyjnego. Zarządzenie to określało sposoby rejestracji zdarzeń oraz powiadamiania Policji lub patrolu SM o ich wystąpieniu. Zdarzenia stwierdzone w wyniku działania monitoringu rejestrowane były w Księżce wydarzeń.

(dowód: akta kontroli str. 43-64)

Zadania dotyczące utrzymania stanu technicznego kamer i systemu monitoringu w badanym okresie realizował Urząd Miasta.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Dla sprawnego działania i skutecznego wykorzystania systemu monitoringu wizyjnego, w ocenie NIK, niezbędne jest przeprowadzanie szkoleń dla pracowników obsługujących monitoring.

Z wyjaśnień zastępcy komendanta SM wynika, że szkolenie w zakresie obsługi systemu monitoringu przeprowadził informatyk zajmujący się serwisowaniem tego systemu. Operatorami są doświadczeni strażnicy z wieloletnim stażem pracy i nie zachodzi potrzeba prowadzenia dodatkowych szkoleń z zakresu jego obsługi w systemie już przez nich znanym. SM uzgodniła z naczelnikiem Biura Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności Urzędu Miasta, że zostanie dokonana zmiana porozumienia w części dotyczącej szkoleń. Zaproponowała przeprowadzanie szkoleń we własnym zakresie z wyłączeniem szkolenia uzupełniającego z prawa o ruchu drogowym.

(dowód: akta kontroli str. 72-82)

1.2. Bieżąca analiza skuteczności systemu monitoringu wizyjnego miasta

Opis stanu
faktycznego

Na spotkaniach przedstawicieli SM i KMP, które odbywały się w każdym miesiącu, dokonywano analiz miejsc występowania zdarzeń. Pracownicy przekazywali informacje o miejscach największych zagrożeń i ustalali działania na kolejny miesiąc. W działaniach tych nie ujmowano zadań dotyczących poprawy skuteczności funkcjonowania miejskiego monitoringu wizyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 137)

Z informacji otrzymanych, w trybie art. 29 ust. 2 lit. f ustawy o NIK, z KMP wynika, że w latach 2010–2013 (I kwartał) w obszarze objętym monitoringiem Policja przeprowadziła 2 984 interwencje, a poza nim 13 702. Interwencje w obszarze działania monitoringu stanowiły 17,9% wszystkich działań, a liczba zdarzeń w poszczególnych latach zachowywała tendencję wzrostową.

(dowód: akta kontroli str. 123-136)

Mieszkańcy nie zgłaszali skarg dotyczących skuteczności funkcjonowania miejskiego systemu monitoringu wizyjnego.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Współpraca jednostki prowadzącej miejski system monitoringu wizyjnego z formacjami odpowiedzialnymi za ochronę porządku publicznego

Opis stanu faktycznego

Porozumienie Prezydenta Miasta i Komendanta Miejskiej Policji o współpracy Policji i Straży Miejskiej zawarto 31 sierpnia 2012 r.

Obydwie formacje, na podstawie porozumienia, dokonywały wymiany informacji w zakresie obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych. Poprzednie porozumienie, zawarte 1 lutego 2000 r., nie określało zasad dotyczących monitoringu wizyjnego, gdyż został on uruchomiony w 2006 r.

(dowód: akta kontroli str. 15-21, 97-98, 101-104)

W ramach współpracy z Policją w 2011 r. zorganizowano jedno szkolenie w zakresie przepisów ustawy prawo o ruchu drogowym. W kwietniu 2012 r. SM przesłała wykaz tematów szkoleń do KMP. Wśród zaproponowanych tematów nie było zagadnień dotyczących monitoringu wizyjnego. Nie organizowano wspólnych szkoleń lub ćwiczeń operatorów systemu monitoringu strażników miejskich i Policji. Strażnicy uczestniczyli w jednym szkoleniu, zorganizowanym w lutym 2013 r. przez inspektora SM, które dotyczyło wybranych zagadnień prawa wykroczeń. W szkoleniu uczestniczyło 18 strażników. Do 13 marca 2013 r. nie zostali przeszkoleni w tym zakresie pracownicy obsługujący kamery. Komendant SM wystąpił 25 lutego 2013 r. do Komendanta Wojewódzkiego Policji o wyrażenie zgody na nieodpłatne przeprowadzenie szkolenia przez funkcjonariuszy KMP w zakresie kontroli ruchu drogowego. Do dnia zakończenia kontroli NIK nie wpłynęła do SM odpowiedź w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 36-42)

Zgłoszenia do Policji zdarzeń zaobserwowanych na monitorach przekazywane były przy wykorzystaniu ogólnodostępnych numerów telefonicznych. Natomiast strażnicy zostali wyposażeni w telefony komórkowe, radiostacje indywidualne umożliwiające kontakt z Policją na wyodrębnionym kanale oraz radiostacje samochodowe. Dyżurni Policji posiadali wiedzę o rozmieszczeniu kamer i mieli możliwość korzystania z systemu monitoringu wizyjnego SM, przeglądania obrazów na monitorach oraz sterowania kamerami. Nie mieli możliwości przegrywania obrazów z kamer. W tej sprawie występowali do SM o zabezpieczenie dowodów, które następnie otrzymywali na płytach CD z wycinkiem nagrania.

(dowód: akta kontroli str. 24-25)

Komendant SM opracował zasady reakcji operatorów-dyżurnych na zaobserwowane lub zgłoszone zdarzenie.

(dowód: akta kontroli str. 43-64)

W 2012 r. wprowadzono wspólne patrole Policji i SM (we wtorki i piątki). Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie form współpracy straży gminnej (miejskiej) z Policją oraz sposobu informowania wojewody o tej współpracy⁸ wyznaczeni do współpracy z Policją strażnicy spotykali się w trybie roboczym raz w miesiącu z przedstawicielem Policji celem wymiany informacji o istotnych zdarzeniach i zagrożeniach na terenie miasta oraz planowanych na kolejny miesiąc działaniach. Protokoły z tych spotkań nie zawierały danych potwierdzających przeprowadzanie analiz zdarzeń z obszarów monitorowanych celem zwiększenia skuteczności działań

⁸ Dz.U. Nr 220, poz. 1732 – dalej rozporządzenie w sprawie form współpracy straży gminnej z Policją.

na rzecz bezpieczeństwa i porządku w mieście przy wykorzystaniu systemu monitoringu miejskiego.

(dowód: akta kontroli str. 72-82, 137)

W 2012 r. odbyły się trzy spotkania przedstawicieli Policji i SM, w trakcie których ustalano zasady współpracy między formacjami. Zakres tematyczny spotkań nie dotyczył systemu monitoringu wizyjnego. W jednym z tych spotkań uczestniczył przedstawiciel Prezydenta Miasta – Naczelnik Biura Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności.

(dowód: akta kontroli str. 138-140)

SM prowadziła ewidencję zdarzeń oraz sposób reakcji strażników miejskich na zgłoszenia. Ewidencja zawierała również dane dotyczące sposobu załatwienia sprawy i działań doraźnych podjętych przez Policję oraz dane na temat zgłoszenia w tzw. Książce wydarzeń.

SM nie posiadała wiedzy odnośnie zakończenia przez Policję spraw otrzymanych od operatorów monitoringu, a dotyczących zagrożeń lub zdarzeń naruszających porządek publiczny.

(dowód: akta kontroli str. 72-82)

Komendant SM nie sygnalizował w formie pisemnej potrzeby zawarcia lub zmiany porozumienia z Policją regulującego zasady współpracy celem zapewnienia skuteczności i wydajności systemu monitoringu wizyjnego.

W 2010 r. SM powiadomiła Policję o 15 zdarzeniach zaobserwowanych w centrum monitoringu, w 2011 r. o 10, w 2012 r. o ośmiu zdarzeniach. Zdarzenia, o których została powiadomiona Policja dotyczyły między innymi spraw w ruchu drogowym, pobić, zakłóceń ładu i porządku publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 6)

SM podejmowała działania w kierunku lepszego rozlokowania patroli straży głównie na podstawie zgłoszeń mieszkańców. Dyżurny w przypadku zaobserwowania zagrożenia informował patrol straży, a w sytuacji braku wolnego patrolu zwracał się o pomoc do dyżurnego Policji. Nie podejmowano działań polegających na koordynacji patroli straży i policji. SM dysponowała sześcioma patrolami i zagospodarowywała je według istniejących możliwości.

(dowód: akta kontroli str. 24-25)

Komendant SM, zgodnie z terminem określonym w § 4 rozporządzenia w sprawie form współpracy straży gminnej z Policją, przekazywał Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Komendantowi Policji informacje o współpracy między strażą miejską i policją. Dane dotyczące wyposażenia systemu monitoringu zostały przedstawione zgodnie ze stanem faktycznym. Dane dotyczące wyników działań straży przedstawiano łącznie, bez wyodrębniania efektów uzyskanych w centrum monitoringu wizyjnego. W informacjach tych nie prezentowano wyników dotyczących współpracy między SM i Policją w zakresie monitoringu.

(dowód: akta kontroli str. 149-170)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁹ działalność Komendanta SM w badanym obszarze.

⁹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

2. Finansowanie kosztów budowy i funkcjonowania miejskiego systemu monitoringu wizyjnego

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, koszty związane z budową i funkcjonowaniem miejskiego systemu monitoringu wizyjnego ponosił Urząd Miasta.

Na obsługę systemu monitoringu wizyjnego Straż Miejska otrzymywała z Urzędu Miasta wyłącznie środki finansowe na wynagrodzenia pracowników obsługujących ten system. Koszty osobowe wyniosły 178,9 tys. zł w 2010 r., 214,8 tys. zł w 2011 r., a w 2012 r. wyniosły 272 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 171-172)

SM sygnalizowała potrzebę zwiększenia środków na wynagrodzenia dla pracowników¹⁰. Jednak ze względu na zmniejszenie w 2013 r. budżetu SM w porównaniu do roku 2012 (pismo Naczelnika Biura BOL z 9 stycznia 2013 r.) Komendant SM podjął decyzję o obniżeniu wynagrodzeń pracowników, zachowując dotychczasowy stan zatrudnienia.

(dowód: akta kontroli str. 173-198)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Komendanta SM w badanym obszarze.

Ocena częściowa

3. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o ochronie danych osobowych oraz rozporządzenia w sprawie sposobu obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych

3.1. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o ochronie danych osobowych

Opis stanu
faktycznego

Przetwarzaniem danych uzyskanych w wyniku funkcjonowania miejskiego monitoringu wizyjnego zajmowało się pięciu pracowników obsługujących ten system. Żaden z nich nie został upoważniony do przetwarzania danych osobowych otrzymanych w wyniku pracy kamer. Komputer umożliwiający przegrywanie obrazów znajdował się w pomieszczeniu dostępnym dla wszystkich pracowników SM i nie posiadał żadnych haseł zabezpieczających. Osoby przetwarzające dane osobowe otrzymały indywidualne hasła dostępu dopiero w trakcie kontroli NIK. Nie prowadzono ewidencji osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych uzyskiwanych z monitoringu.

(dowód: akta kontroli str. 24-25, 199)

Komendant SM nie wystąpił z wnioskiem do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o zarejestrowanie zbioru danych uzyskiwanych w wyniku prowadzenia obserwacji przy użyciu monitoringu wizyjnego. Nie posiadał dokumentu potwierdzającego rejestrację tego zbioru. W trakcie kontroli NIK Komendant SM wystąpił do Urzędu Miasta o informacje w sprawie zgłoszenia do rejestracji zbioru danych tworzonego na podstawie monitoringu wizyjnego.

Komendant SM, jako administrator danych, nie wyznaczył administratora bezpieczeństwa informacji. Nie nadał upoważnień osobom do przetwarzania danych

¹⁰ Pismo skierowane do Prezydenta Miasta 19 grudnia 2012 r.

uzyskiwanych z monitoringu wizyjnego, jak również nie zastosował środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym.

(dowód: akta kontroli str. 142-148)

Ustalone
nieprawidłowości

1. Komendant SM nie zgłosił do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zbioru danych tworzonego na podstawie monitoringu wizyjnego, w celu jego zarejestrowania. Stanowiło to naruszenie art. 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych¹¹.
2. Administrator danych, nie wyznaczył administratora bezpieczeństwa informacji, co było niezgodne z art. 36 ust. 3 ustawy o ochronie danych
3. Administrator danych nie zastosował środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzanych danych osobowych, odpowiednich do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a w szczególności nie zabezpieczył danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Było niezgodne z art. 36 ust. 1 i art. 37 ustawy o ochronie danych osobowych.
4. Operatorzy monitoringu nie posiadali upoważnień Komendanta SM do przetwarzania danych osobowych, co było niezgodne z art. 37 ustawy o ochronie danych osobowych.

Z wyjaśnień Komendanta SM wynika, że zgodnie z poleceniem Prezydenta Miasta Siedlce funkcjonariusze Straży Miejskiej zostali oddelegowani do wykonywania obowiązków na stanowisku monitoringu wizyjnego mieszczącego się w KMP, a następnie Urząd zmienił lokalizację stanowiska operatorów monitoringu i przeniósł je do Straży Miejskiej. Komendant wyjaśnił ponadto, że w związku z trwającą kontrolą NIK wystąpił do Naczelnika Biura BOL o informacje, czy monitoring miasta był zgłoszony jako zbiór danych osobowych do Głównego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

(dowód: akta kontroli str. 142-148)

3.2. Realizacja obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie sposobu obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych

Opis stanu
faktycznego

SM przechowywała zarejestrowany obraz zdarzeń przez 50 dni, a po tym czasie zapis kasowany był automatycznie. Taki sposób postępowania z nagraniami był zgodny z § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych przez straż gminną (miejską)¹². Przebieg czynności obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych zapisywany był w Książkach wydarzeń oraz Książkach służb i odpraw. W okresie objętym kontrolą SM nie dokonywała zniszczeń płyt CD, na których nagrywany był obraz zdarzeń w miejscach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 24-25)

Komendant SM, w trakcie kontroli NIK, 14 marca 2013 r. wprowadził zarządzenie porządkujące sposób rejestrowania czynności przeglądania i zgrywania przy użyciu

¹¹ Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.

¹² Dz.U. Nr 220, poz. 1720

środków technicznych obrazu zdarzeń z monitoringu wizyjnego zaistniałych w miejscach publicznych, dla potrzeb własnych i uprawnionych organów.

(dowód: akta kontroli str. 61-64)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Ze względu na nieprawidłowości wskazane w pkt 3.1., Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Komendanta SM w badanym obszarze.

4. Wpływ monitoringu wizyjnego miasta na ochronę porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli

Opis stanu
faktycznego

W latach 2010–2012 łączna liczba zdarzeń zarejestrowanych w Książkach wydarzeń prowadzonych przez SM wyniosła 22 887¹³, w tym 560 zdarzeń (84 w 2010 r., 224 w 2011 r. i 252 w 2012 r.) zaobserwowanych w centrum monitoringu, co stanowiło odpowiednio: 0,1%, 3,1%, 4,7% zdarzeń ogółem w poszczególnych latach objętych kontrolą.

Z 79 nagrań z monitoringu wizyjnego przekazanych do Komendy Miejskiej Policji¹⁴ w Siedlcach:

- w trzech przypadkach materiał pozwolił zweryfikować zaistniałe zdarzenie,
- w 11 sprawach sporządzono akt oskarżenia,
- w 15 przypadkach skierowano wniosek do Sądu Rejonowego o ukaranie,
- w jednym przypadku materiał wykorzystano jako pomoc prawną.

W 29 sprawach nie skierowano wniosków do sądu między innymi z powodu nierozpoznania sprawcy, umorzenia postępowania, natomiast w 20 przypadkach brak było szczegółowych danych pozwalających na zidentyfikowanie sprawców.

(dowód: akta kontroli str. 6, 10-14, 123-136)

W latach 2010–2012 do SM wpłynęło 115 wniosków z Policji o udostępnienie nagrań z monitoringu, z których zrealizowano 79 (68,7% złożonych wniosków). Przyczynami nieudostępnienia pozostałych 34 nagrań było między innymi: niezarejestrowanie przez kamerę momentu zdarzenia (18 przypadków), automatyczne zniszczenie nagrań po upływie określonego czasu (7 przypadków), obszar zdarzenia znajdował się poza zasięgiem kamer (5 przypadków).

(dowód: akta kontroli str. 15-21)

Zarejestrowane przez kamery zdarzenia dotyczyły głównie: nieprawidłowego parkowania pojazdów (około 50% zdarzeń w poszczególnych latach), naruszeń ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (odpowiednio: 9,5%, 19,6% i 30,6% zdarzeń w poszczególnych latach), awarii komunalnych oraz zanieczyszczania terenu (po około 5% każda z wymienionych kategorii w poszczególnych latach).

(dowód: akta kontroli str. 6)

Zgłoszenia zdarzeń ewidencjonowane były przez strażników w Książce wydarzeń, w której odnotowywano również sposób ich załatwienia.

(dowód: akta kontroli str. 7-9)

W okresie objętym kontrolą, mieszkańcy Siedlec nie zwracali się do SM o udostępnienie zapisów z kamer wizyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 10-14)

¹³ W 2010 r. zarejestrowano 10 387, w 2011 r. – 7 156, a w 2012 r. – 5 344 zdarzenia.

¹⁴ Dalej także KMP.

Z informacji uzyskanej z KMP, w trybie art. 29 ust. 2 lit. f ustawy o NIK, wynika, że w latach 2010–2013 (I kwartał) w obszarze miejskiego monitoringu wizyjnego Policja podjęła odpowiednio: 848, 1 038, 954 i 144 interwencje, natomiast poza obszarem wizyjnym liczba interwencji w miejscu publicznym wyniosła odpowiednio: 3 957, 4 780, 4 196 i 769.

(dowód: akta kontroli str. 123-136)

SM nie badała realizacji celów funkcjonującego systemu monitoringu wizyjnego, z uwagi na ich nieokreślenie przez Urząd Miasta, na etapie budowy i rozbudowy tego systemu.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Brak zdefiniowanych kryteriów oceny efektów systemu monitoringu ogranicza ustalenie jego wpływu na stan bezpieczeństwa obywateli i dokonanie oceny skuteczności jego działania.

Z wyjaśnień Komendanta SM wynika między innymi, że Straż Miejska nie posiada pisemnych informacji o ujawnionych i zgłoszonych zdarzeniach do Policji i w związku z powyższym nie ma możliwości przeprowadzenia analizy porównawczej. Niemniej jednak zarejestrowane zdarzenia przez SM i Policję są omawiane i wykorzystywane przez osoby wyznaczone do bieżących kontaktów przy wypracowaniu algorytmów wspólnych działań.

(dowód: akta kontroli str. 72-82)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Komendanta SM w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) zgłoszenie Generalnemu Inspektorowi Danych Osobowych zbioru danych powstałego w wyniku prowadzenia obserwacji przy użyciu monitoringu wizyjnego,
- 2) wskazanie administratora bezpieczeństwa informacji, nadzorującego przestrzeganie zasad ochrony przy przetwarzaniu danych uzyskiwanych z monitoringu wizyjnego,
- 3) udzielenie upoważnień operatorom danych osobowych do ich przetwarzania,
- 4) zapewnienie środków technicznych i organizacyjnych zabezpieczających obraz z monitoringu wizyjnego przed dostępem osób nieupoważnionych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Komendanta Straży Miejskiej w Siedlcach, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK Komendantowi Straży Miejskiej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 4 czerwca 2013 r.

Kontroler
Jolanta Wierzbowska
doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Wicedyrektor

Mirosław Hamera

.....
podpis